

TEELTFICHE *ALYSSUM MONTANUM*

De Nederlandse naam van *Alyssum montanum* is schildzaad. Het plantje is winterhard en wintergroen (= vaste plant) en wordt dikwijls gebruikt als bodembedekker, in rotstuintjes en tegen muurtjes; deze toepassingen zijn ideaal aangezien de plant vrij laag blijft (10 tot 20 cm). De mooie gele, geurende bloemen in combinatie met het grijze blad, maken de plant aantrekkelijk.

Marc Visser, Erik De Boodt

Alyssum montanum is een tuinplant die behoort tot de familie van de kruisbloemigen of Brassicaceae. Deze plant komt van oorsprong uit de bergen ('montanum'), meer bepaald uit regio's in Centraal-Europa, Afrika en Azië. Bekende variëteiten zijn o.a. 'Berggold' met kruipende groei en zwavelgele bloemen, de vroegstbloeiende gele *Alyssum* 'Luna', en 'Tekara' en 'Compactum' met goudgele bloemen en bloei in de zomer. De plant is het ganse jaar leverbaar en wordt in de tuincentra als vaste plant, met gebruikswaarde in de rotstuintje of als bodembedekker, aangeboden.

Vermeerdering en assortiment

De vermeerdering van *Alyssum* gebeurt meestal uit zaad, maar kan ook via stekken. Zaaïen lukt het best in het zomerhalfjaar (maart-september), maar met het oog op een afzetperiode in de zomer is februari-maart de beste periode. Voor de zaai adviseert men een gebruik van 3-5 zaden per plug (sommige bronnen gaan tot 10 zaadjes/plug), direct in potjes of in trays; hierbij worden de zaadjes lichtjes (met bv. vermiculiet) of niet afgedekt (firma Raes). Qua kiemtemperatuur zijn er verschillen bij de verschillende jongplantenleveranciers: Syngenta adviseert 21-24°C, Raes 20°C en Okkerse 18°C; Benary daarentegen meldt dat men bij 18-20°C kieming verkrijgt na 10-14 dagen, waarna men de temperatuur laat zakken naar 16-18°C en men zeer licht (50 ppm N) begint bij te bemesten. 6 tot 8 weken na de kieming heeft men plantjes om in te potten in de eindpot. Alle jongplantenfirma's, vermeld in Tabel 1, kunnen zaailingen aanleveren.

Ook de stekmethode is mogelijk voor de vermeerdering van *Alyssum montanum*; hierbij moet men wel vertrekken van vegetatieve stekken die bij een hoge RV worden beworteld. Na de beworteling moeten de stekken wel snel worden verpot en in een ruimte met lagere RV worden gebracht. De firma Syngenta kan bewortelde stekken aanleveren.

▲ *Alyssum montanum* 'Tekara'

Inpot, watergift, bemesting

Raes adviseert een teelt in potten van 8 cm (4 planten per pot); Syngenta daarentegen potten van 9 tot 10,5 cm. Men gebruikt best een luchtige potgrond; volgens Benary mag hierin 0-15% klei, 0-15% organische bestanddelen, 1-1,5 kg/m³ evenwichtige voorraadbemesting (bv. PGmix 14-16-18 + extra Fe en sporenelementen) en 0-2 kg/m³ traagwerkende meststof

Tabel 1 - Jongplanteninfo voor *Alyssum montanum*

Firma	Naam	uit stek of zaad	tray	getopt	beworteling	levertijd
Rudy Raes bloemzaden	'Berggold', 'Luna' en 'Compactum'	zaaien	170	niet		7 weken
Syngenta FloriPro Services	'Tekara'	stekken en zaaien	264	niet	beworteld	6 weken
Okkerse Bloemzaden	'Luna' en 'Mountain Gold'	zaaien		niet	beworteld	

Contactgegevens jongplantenleveranciers:

Rudy Raes bloemzaden – 09/355.58.30 – info@raes.be

Syngenta FloriPro Services – 0031/228.36.64.11 – geert-jan.aaldering@syngenta.com

Okkerse Bloemzaden – 015/27.27.67 – okkerse@telenet.be

▲ Alyssum montanum 'Tekara' met schors

(minimaal 3 maanden) zitten. Het bijbemesten via de watergift kan wekelijks gebeuren aan een niveau van 80-100 ppm stikstof (bv. met 0,6 g/l 15-5-25); bij geen of lage voorraadbemesting in de pot kan men tot 130 ppm N-niveau gaan (bv. 0,8-0,9 g/l 15-5-25). Wel moeten te hoge ammonium- of stikstofwaarden in de potgrond vermeden worden. Qua watergift is een langdurig natte potkluit niet gewenst.

Toppen/remmen

Bij Syngenta worden de Alyssum-soorten niet getopt, omdat ze uit zichzelf een voldoende aantal stengels aanmaken. Ook moeten deze variëteiten niet geremd worden. Indien remmen toch nodig is, dan moet dit gebeuren in een jong plantstadium daar er nog geen bloemknoppen mogen aanwezig zijn. Bij het al dan niet remmen spelen de factoren temperatuur, licht, water, bemesting, groei-kracht enz. een rol. Afhankelijk van het verloop van deze factoren tijdens het seizoen zal beslist moeten worden om al dan niet te remmen. Ook de andere jongplantenleveranciers leveren ongetopte planten aan.

▲ Alyssum montanum 'Tekara' in pot

Klimaat

Syngenta adviseert een teelt bij 15-18°C; Raes raadt voor zijn variëteit 12-15°C aan en voor de soorten van Okkerse mag het 10-15°C zijn. Volgens Benary kan de voorjaarsteelt plaatsvinden bij 10-15°C (teelt van 8-10 weken) of bij 15-18°C (teelt van 5-6 weken). Verder zijn de meeste variëteiten dagneutrale planten en kan bijbelichten in de voorjaarsteelt de plantkwaliteit verbeteren (bij temperaturen hoger dan 15°C). Syngenta daarentegen maakt melding van een eerdere donkere opkweek (30.000-35.000 lux) om de planten goed te laten uitgroeien of strekken (= te vroege bloemaanleg en daardoor groeivertraging voorkomen), en meer licht in de kas te laten (35.000 tot 45.000 lux) vanaf het moment dat men de bloei wil gaan bevorderen; extra belichting zal de bloei nog versnellen.

Teeltduur, teeltschema

In de meeste gevallen gaat het om voorjaarsteelten waarbij de planten na 3 maanden verkoopbaar zijn. De catalogus van de firma Raes geeft een mogelijk teeltschema (Tabel 2)

Tabel 2 - Mogelijk teeltschema (catalogus Raes, 2011)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Zaaiperiode			■	■								
Inpotperiode						■	■	■				
Verkoopperiode				■					■	■		

Bij de teelt waarbij bewortelde zaailingen worden verpot in eindpot (8 cm) is de periode juni-augustus de beste inpotperiode. Verkoop kan dan vanaf augustus tot eind september. Bij de korte teelt voor verkoop van pas bewortelde zaailingen (uitzaai in potjes met een 4-tal zaden per pot) kan men al kleine bewortelde plantjes verkopen in april.

Ziekten en plagen

Alyssum montanum is gevoelig voor zowel valse meeldauw, roest en witziekte maar ook Botrytis kan voorkomen in perioden met hoge luchtvochtigheid. Plagen die kunnen voorkomen zijn witte vlieg, bladluizen en trips.

Tips voor de consument

Alyssum-planten verdragen goed de volle zon; een standplaats met minimaal 6 uur zon geniet de voorkeur. Ze moeten wel geplant worden in een goed doorlatende grond en met een onderlinge plantafstand van minimaal 25 cm. De plantjes kunnen tot 15 cm hoog en tot 30 cm breed worden. Ze staan mooi in een beplanting samen met Arabis en Aubrieta, meldde nog het bedrijf Vanderzalm.

Geraadpleegde literatuur

Boeken en catalogi:

Raes, R. (2012). Catalogus Seeds and Powerplugs 2012-2013.

Nau, J. (1991). Ball Redbook. Chicago: Geo J. Ball publishing West.

Websites: www.kieftseeds.com, www.directplant.nl, www.benary.de

Personen: Raes, R., 2011, Vanderzalm, N., 2011

Okkerse Bloemzaden NV (Jeanne), 2011

Deze teeltfiche werd samengesteld door de studenten Sarah Cap, Jelle Van Minnebruggen en Maikel Vlaeminck van KaHo Sint-Lieven, Dep. Sint-Niklaas, Opleiding Bachelor Agro- en Biotechnologie, Optie Groenmanagement. Verder speciale dank aan dhr. Geert-Jan Aaldering (Syngenta FloriPro Services) voor de foto's en informatie.

Alle gegevens zijn bedoeld ter informatie. Bij toepassing kunnen wij niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele nadelige gevolgen.